

[Dohrmann.]

ikke komme nærmere ind på, fordi jeg synes, det var en udmærket redegørelse, ministeren gav desangående. Det må ikke blive forsinket, bl. a. fordi jeg tror, at hvis man finder olie i Grønland, ligger der måske en løsning deri af mange af de store problemer, som ligger deroppe. Men jeg mener samtidig, at hele Grønlandspolitikken hurtigst muligt må tages op til en nyvurdering. Vi er nu nået dertil, hvor grønlænderne bedre end danskerne selv er i stand til at tilrettelægge deres fremtidige tilværelse. Henhørende under denne nyvurdering hører naturligvis også olie og mineraler.

Vi må have Grønlands fremtidige status fuldstændig afklaret. Ingenting skal fordunkles eller stikkes under bordet, og hvis jeg må prøve at komme med min mening om, hvordan det skal foregå, så mener jeg, at for fremtiden må det, der bliver bevilget her fra folketinget, sendes ubeskåret til Grønland og fordeles og bruges af grønlænderne, som de selv ønsker det. Derved vil mange af de nuværende problemer kunne løses på en rimelig og retfærdig måde. For eksempel kunne hele det begreb, som hedder fødestedskriteriet løses, og under fødestedskriteriet hører også lønpolitikken. Antallet af udsendte og deres løn kunne fastsættes af grønlænderne. Administrationen ville blive reduceret, og grønlænderne ville få et meget større ansvar og større selvbestemmelsesret, end de har i dag.

Jeg vil gerne slutte med at sige, at de beslutninger, som dette folketing har truffet før, er jeg helt sikker på er truffet i den bedste mening, men én ting er — det ser vi jo gang på gang — hvad der er meningen og hensigten her fra folketinget; når det skal til at udføres i praksis, går det tit lidt anderledes. Jeg håber dog, at den gode vilje, som før har været til stede vedrørende Grønland, fortsat vil være til stede, når vi nu nødvendigvis må have det hele op til en nyvurdering.

Jeg vil gerne slutte med at sige, at den foreslåede dagsorden stemmer vi imod.

Svend Haugaard (RV):

Tak for redegørelsen. Mit parti er helt enig i redegørelsens konklusion. Jeg kan derfor med det samme afvise den foreslåede dagsorden, og så kunne jeg sådan set stoppe

dermed. Jeg vil nu alligevel give et par tilføjelser. Dog vil jeg ikke, som især hr. K. J. Mortensen gjorde det, gå ind på en almen Grønlands- og hjemmestyredebat. Den mener jeg vi skal have ved en senere lejlighed.

Men lad mig slå fast, at alle parter i koncessionsspørgsmålet, både grønlandske og danske, er blevet løbende orienteret, at der ikke har været nogen kritik, hverken fra dansk eller grønlandsk side af koncessionsbetingelserne, som er blevet betegnet som verdens strammeste, at der er lagt meget stor vægt på miljømæssige sikkerhedskrav — og jeg er helt enig i, at dette skal ske — samt at det grønlandske landsråd har drøftet betingelserne, miljøproblemerne og tidsforløbet og givet grønt lys, herunder også hr. Lars Emil Johansen. Dog er det det grønlandske landsråds forudsætning, at det bliver en tilbageholdende, gradvis, langsigtet og velkontrolleret udvikling. Også heri er jeg enig.

Det, der sker, er netop, hvad man dér har forudsat; det er kun en meget beskedent del af soklen, man tager fat på at undersøge, og det sker i høj grad som en velkontrolleret udvikling.

Herefter var det ganske selvfølgelig, at man måtte sætte det i gang. Der blev udbudt, og en hel del har reflekteret, vel egentlig flere, end man på forhånd under hensyn til de stramme betingelser næsten havde turdet håbe på. Så kan man ikke i sidste øjeblik komme og sige: nej, vi har fortrudt det, nu slår vi bak; nu har en enkelt, hr. Lars Emil Johansen, fået betænkeligheder, og dermed må man så ændre hele forløbet. Det er kommet lidt pludseligt med denne ændring i indstillingen. Hvis vi gjorde det, ville det være lidet værdigt, og det ville ude i verden blive betegnet som en meget umoden fremgangsmåde.

Noget andet ville være, hvis der undervejs var dukket uforudsete ting frem, eller hvis det grønlandske landsråd som helhed havde ændret sin holdning. Da var der i hvert fald grundlag for, at man her i folketinget skulle drøfte indstillingen. Men det er netop ikke tilfældet, som flere har fremhævet det.

Jeg synes, det er lidt ejendommeligt, at hr. Lars Emil Johansen på SFs vegne vil have folketinget til at ændre, hvad landsrådet har tilsluttet sig. Jeg synes også, det er